

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2000

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ, ΞΕΝΟΦΟΒΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΧΙΛΙΕΤΙΑ

Την πρώτη χρονιά της νέας χιλιετίας η Ευρώπη έκανε ένα σημαντικό βήμα για τη διασφάλιση της ισότητας όλων των πολιτών της, ανεξάρτητα από τη φυλετική και την εθνική καταγωγή τους ή τις πεποιθήσεις τους. Με την υιοθέτηση νομοθεσίας στα πλαίσια του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΚ εισάγονται κοινά πρότυπα προστασίας από τις διακρίσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για πρώτη φορά, όσοι από εμάς είναι πολίτες της Ευρώπης που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες θα προστατεύονται νομικά από τις διακρίσεις οπουδήποτε κι αν εργάζονται, ζουν ή ταξιδεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εμείς στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο στοχεύουμε στην ενσωμάτωση. Θέλουμε να καλλιεργήσουμε την κατανόηση και τη θετική εκτίμηση της διαφοράς και να συμβάλουμε στην προέκταση και στην εμβάθυνση της κουλτούρας μας για τα δικαιώματα του ανθρώπου, η οποία διαπνέει τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρέχει το πρακτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της διαφοράς. Τώρα διαθέτουμε τα εργαλεία για να εφαρμόζουμε αυτά τα δικαιώματα χωρίς αποκλεισμούς, έτσι όπως ταιριάζει στην ιστορία μας, μια ιστορία χιλιάδων ετών μετανάστευσης και επιμειξίας διαφορετικών λαών. Η Ευρώπη δεν έχει την πολυτέλεια να αφήνει πίσω της ορισμένες ομάδες. Η ιδέα της ενωμένης Ευρώπης βασίζεται στη συνύπαρξη διαφορετικών ομάδων ανθρώπων και στην παροχή ίσων δικαιωμάτων σε όλους. Πρέπει να βεβαιωθούμε ότι από αυτό το πλαίσιο δεν αποκλείεται απολύτως κανείς.

Bob Purkiss
Πρόεδρος

Beate Winkler
Διευθύντρια

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΟ 2000

Εισαγωγή

Ο πρωταρχικός στόχος του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας (EUMC) είναι να παρέχει στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη της αντικειμενικά, αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τα φαινόμενα ρατσισμού, ξενοφοβίας και αντισημιτισμού, προκειμένου να τα υποστηρίξει κατά τη λήψη μέτρων ή τη χάραξη πορείας δράσης στο πλαίσιο των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιότητάς τους.

Δεν έχουν αναπτυχθεί ακόμη κοινά κριτήρια και ορισμοί που θα καθοδηγούν τις επίσημες στατιστικές και την αναφορά επεισοδίων ρατσιστικών διακρίσεων στα κράτη μέλη, προκειμένου να καταστούν τα δεδομένα περισσότερο συγκρίσιμα και να αντιμετωπιστεί με κοινό τρόπο το ευρύτερο πεδίο του ρατσισμού όπως η ρητορική του μίσους και η βία που υποκινείται από τον ρατσισμό, την ξενοφοβία και τον αντισημιτισμό.

Οι πηγές πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την ετήσια έκθεση 2000 είναι επίσημες και ανεπίσημες και η ποικιλία τους καλύπτει από προγράμματα του ίδιου του EUMC, επίσημες εκδόσεις θεσμικών οργάνων της ΕΕ, κρατικές εκδόσεις και επιστημονικές μελέτες έως εκθέσεις μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ). Επιπλέον, έχουν ληφθεί υπόψη πληροφορίες από τα Ηνωμένα Έθνη, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Πράξεις ρατσισμού και διακρίσεων

Για την περιγραφή του ρατσισμού και των διακρίσεων για φυλετικούς, εθνοτικούς, πολιτισμικούς και θρησκευτικούς λόγους, το EUMC χρησιμοποιεί τη «Διεθνή Σύμβαση για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Φυλετικής Διάκρισης», η οποία έχει επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτός ο ευρύς ορισμός καλύπτει κάθε είδους διάκριση, αποκλεισμό, περιορισμό ή προτίμηση που βασίζεται στη «φυλή», το χρώμα, την καταγωγή, την εθνική ή εθνοτική προέλευση που έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα τον εκμηδενισμό ή την εν γένει φαλκίδευση, τον περιορισμό της απόλαυσης ή της άσκησης, σε ισότιμη βάση, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτισμικό ή οποιοδήποτε άλλο τομέα του δημόσιου βίου.

Ρατσιστική βία και σχετικά αδικήματα

Οι ορισμοί και η καταγραφή των πράξεων ρατσιστικής βίας ποικίλλουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Στο Βέλγιο, τη Δανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία τα ποινικά αδικήματα ρατσιστικής βίας δεν καταγράφονται σύμφωνα με το κίνητρο. Για τα περισσότερα κράτη μέλη υπάρχουν και διατίθενται ετήσια δεδομένα σχετικά με τις πράξεις ρατσιστικής βίας, αν και υπάρχουν ορισμένες διαφορές στον τρόπο που ορίζονται και καταγράφονται οι πράξεις ρατσιστικής βίας.

Για το έτος 2000, αναφέρθηκαν από τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ισπανία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο μεγάλη έξαρση ρατσιστικής βίας, αντισημιτικές επιθέσεις και ρατσιστικές απειλές και εκφοβισμοί. Στη Γερμανία, ο αριθμός των αδικημάτων

ρατσιστικής βίας αυξήθηκε κατά 33% σε σχέση με το 1999. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι πράξεις ρατσιστικής βίας και τα σχετικά αδικήματα διπλασιάστηκαν από το 1999 έως το 2000.

Σε πολλά από τα 15 κράτη μέλη της ΕΕ έχει συσταθεί από διεθνείς και εθνικές οργανώσεις δικαιωμάτων του ανθρώπου ένα μητρώο παραδειγμάτων φυλετικής βίας εναντίον μεμονωμένων ατόμων. Η εξέγερση στην πόλη El Ejido στην Αλμέρια (Ισπανία), στις αρχές του 2000, όπου εκατοντάδες Ισπανών κατοίκων του επιτέθηκαν στους Μαροκινούς μετανάστες, ήταν ένα από τα σοβαρότερα επεισόδια ρατσιστικής βίας αυτή τη χρονιά. Οι ταραχές διήρκεσαν τέσσερις ημέρες και η αστυνομία δέχθηκε επικρίσεις για την απάθειά της.

Οι επίσημες στατιστικές για τα φυλετικά αδικήματα αμφισβητούνται από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ορισμένα κράτη μέλη. Στη Γερμανία, την Ιταλία και την Ισπανία, τα μητρώα που τηρούνται από τις αστυνομικές αρχές είναι εξαιρετικά μικρά σε σύγκριση με τις στατιστικές που συλλέγονται από τις ΜΚΟ. Οι ιταλικές ΜΚΟ κατέγραψαν 259 ρατσιστικές δολοφονίες μεταξύ 1995 και 2000, ενώ οι ιταλικές αστυνομικές αρχές δεν κατέγραψαν ούτε μία υπόθεση. Όσον αφορά τις στατιστικές για ρατσιστικές επιθέσεις, τα αρχεία των ιταλικών ΜΚΟ εμφανίζουν υπερδεκαπλάσια αδικήματα από εκείνα που δείχνουν οι επίσημοι αριθμοί. Στη Γερμανία οι ΜΚΟ κατέγραψαν πέντε φορές περισσότερες ρατσιστικές δολοφονίες απ' ό,τι η αστυνομία. Στην Ισπανία η ΜΚΟ κατέγραψε περίπου τέσσερις φορές περισσότερες ρατσιστικές επιθέσεις απ' ό,τι οι αστυνομικές αρχές.

Η ρατσιστική προπαγάνδα ή «η υποκίνηση μίσους για τις εθνικές μειονότητες» είναι καταγράφεται επαρκώς από τις αστυνομικές αρχές σε ορισμένα από τα κράτη μέλη. Στη Γερμανία και τη Σουηδία, οι καταγεγραμμένοι αριθμοί αδικημάτων προπαγάνδας είναι πολύ μεγάλοι.

Εγκλήματα που διαπράττουν νεοναζιστές και ακροδεξιόι εξτρεμιστές

Σύμφωνα με τις αναφορές για το 2000, τα ρατσιστικά εγκλήματα που διέπραξαν νεοναζιστικές οργανώσεις και άλλες ομάδες υποστηρικτών τους έχουν αυξηθεί στη Φινλανδία, τη Γερμανία, την Ισπανία και τη Σουηδία. Με βάση τις ίδιες αναφορές, τα εγκλήματα έχουν γίνει σοβαρότερα και πιο βίαια το 2000 στη Φινλανδία και τη Σουηδία, και οι νέες έρευνες δείχνουν ότι οι νεοναζιστικές οργανώσεις δρουν όλο και περισσότερο μέσα από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Στην Ισπανία, όπου ο αριθμός των μελών νεοναζιστικών οργανώσεων αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς, οι εκθέσεις για επιθέσεις με τη χρήση του Διαδικτύου δείχνουν ταχεία αύξηση. Ο αριθμός ρατσιστικών ιστοσελίδων στη Γερμανία υπερδιπλασιάστηκε από το 1999 έως το 2000, ενώ αναφέρθηκε ότι η μουσική σκηνή απέκτησε ακόμη πιο κεντρικό ρόλο για τις ακροδεξιές ομάδες το 2000.

Αντιρατσιστικές οργανώσεις στη Δανία εξέφρασαν και πάλι την ανησυχία τους, καθώς ο ραδιοφωνικός σταθμός του δανικού νεοναζιστικού κινήματος συνέχισε να αποτελεί το όχημα προπαγάνδας και δημαγωγίας για διεθνείς νεοναζιστικές οργανώσεις.

Διακρίσεις για φυλετικούς, εθνοτικούς, πολιτισμικούς και θρησκευτικούς λόγους

Οι αναφορές για διακρίσεις περιλαμβάνουν κάθε κράτος μέλος, αλλά το σύστημα για την καταγραφή των πράξεων που αφορούν διακρίσεις ποικίλλει. Στα κράτη μέλη όπου οι

πράξεις διακρίσεων καταγράφονται από ειδικευμένα οργανισμούς, η γενική τάση δείχνει αυξανόμενους αριθμούς καταγγελιών. Οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πανεπιστημιακοί ερευνητές παρείχαν πληροφορίες για τις διακρίσεις στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Η αγορά εργασίας, η απασχόληση και το επάγγελμα είναι οι κύριοι τομείς των καταγγελιών για διακρίσεις που είναι κοινοί για όλα τα κράτη μέλη. Εκτός από τον αριθμό των καταγγελιών, τα αριθμητικά στοιχεία για την ανεργία των μεταναστών και των μειονοτήτων μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως δείκτες για να εξεταστεί η παρουσία των διακρίσεων. Ο αριθμός των ανέργων είναι γενικά πολύ μεγαλύτερος στους μετανάστες και στις μειονότητες απ' ό,τι στους γηγενείς, γεγονός που αναφέρεται από τη Φινλανδία και την Ολλανδία το 2000. Οι αναφορές δίνουν έμφαση στις διακρίσεις σε βάρος μεταναστών υψηλού μορφωτικού επιπέδου.

Το 2000, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των μη καταγεγραμμένων μεταναστών και των Ρομά. Οι συνθήκες και η μεταχείριση των μεταναστών και των Ρομά στην αγορά εργασίας και στη στέγαση θεωρούνται απάνθρωπες από οργανώσεις δικαιωμάτων του ανθρώπου στις αναφορές τους για την Ελλάδα, την Ιταλία, την Πορτογαλία και την Ισπανία. Παρόμοιες επικριτικές αναφορές, σχετικά με καταγεγραμμένους ή μη μετανάστες από τις πρώην αποικίες στην Αφρική, έχουν γίνει για την Πορτογαλία. Από την Ιρλανδία αναφέρθηκαν διακρίσεις σε βάρος των Travellers σε διάφορες περιοχές.

Από τον χώρο της εκπαίδευσης έχουν έρθει αναφορές σχετικά με παιδιά και νέους από ορισμένες μειονοτικές ομάδες, ιδίως Ρομά, που δεν φοιτούν καθόλου σε σχολείο ή παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό σχολικής εγκατάλειψης, σε αρκετά κράτη μέλη. Το 2000, αντίστοιχες αναφορές προήλθαν από τη Δανία και την Ισπανία. Ένα κλασικό πλέον παράδειγμα διακρίσεων σε βάρος μουσουλμάνων είναι ότι οι γυναίκες (εκπαιδευτικοί και μαθήτριες) που φορούν μαντίλι στο κεφάλι είναι ένα θέμα που προκαλεί ακόμη ανησυχία στη Γερμανία.

Η άρνηση εισόδου των μεταναστών σε εστιατόρια και κέντρα διασκέδασης είναι μια μορφή διακρίσεων στην οποία δόθηκε πολλή προσοχή κατά το 2000 σε ορισμένα κράτη μέλη, περιλαμβανομένης της Φινλανδίας, της Γαλλίας και της Ολλανδίας.

Από την Πορτογαλία αναφέρθηκαν διακρίσεις σε βάρος μεταναστών και πορνών από τις πρώην αποικίες, αλλά τέτοιου είδους διακρίσεις προκαλούν ανησυχία και σε άλλα κράτη μέλη.

Διακρίσεις σε βάρος μη καταγεγραμμένων μεταναστών παρατηρούνται σε όλους τους κοινωνικούς τομείς. Δεδομένου ότι επισήμως δεν «υφίστανται», δεν μπορούν να επωφεληθούν από το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. Ο αποκλεισμός από την υγειονομική περίθαλψη απασχόλησε ιδιαίτερα τις οργανώσεις δικαιωμάτων του ανθρώπου στην ΕΕ. Οι αντίστοιχες αναφορές το 2000 προήλθαν από την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία.

Θύματα της φυλετικής βίας και των διακρίσεων

Εάν λάβουμε υπόψη τις διάφορες αναφορές, υπάρχουν μερικές μεγάλες κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν περισσότερο τον άμεσο και τον έμμεσο ρατσισμό και τις διακρίσεις στα 15 κράτη μέλη της ΕΕ. Μια τέτοια ομάδα είναι οι Ρομά. Η έρευνα για τους Ρομά αποκαλύπτει τις σοβαρές διαστάσεις του ρατσισμού και του αποκλεισμού, από

μεμονωμένους ντόπιους, ακροδεξιές ομάδες που χρησιμοποιούν βία, αλλά και από τις αρχές και τα κράτη. Το 2000 οι αντίστοιχες αναφορές προήλθαν από τη Φινλανδία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ιταλία και την Ισπανία.

Άλλες ομάδες πληθυσμού που βρίσκονται όλο και περισσότερο στο στόχαστρο της ρατσιστικής βίας είναι οι μετανάστες από τη Βόρειο Αφρική, τη Βοσνία και την Αλβανία. Οι μετανάστες από χώρες όπου το Ισλάμ είναι η κύρια θρησκεία είναι πολύ πιθανό να γίνουν στόχοι. Ρατσιστική βία και διάφορες μορφές διακρίσεων σε βάρος μουσουλμάνων αναφέρονται από πολλά κράτη μέλη.

Συνεχίζεται η αναφορά αντισημιτικών επεισοδίων στην Ευρώπη. Η εβραϊκή κοινότητα παραμένει επομένως μια ομάδα ευάλωτη σε πράξεις φυλετικής βίας και εγκλήματα με ρατσιστικά κίνητρα.

Ο ρατσισμός και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας

Η έρευνα μέσω μαζικής επικοινωνίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών για διάφορες πτυχές του ρατσισμού και της πολιτισμικής πολυμορφίας στα ΜΜΕ, δίνει μια εικόνα της κατάστασης στα κράτη μέλη που ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό. Ωστόσο, μια γενική παρατήρηση σχετικά με το περιεχόμενο των ΜΜΕ είναι ότι ο ρατσιστικός λόγος αρθρώνεται όλο και πιο υπαινικτικά παρά ρητά. Αυτό σημαίνει ότι οι εκφράσεις βάνουσων και ρατσιστικών στερεότυπων γίνονται σπανιότερες, αλλά συγχρόνως γίνεται χρήση άλλων εννοιών αντί της «φυλής», όπως οι οικονομικές αναγκαιότητες, η πολιτισμική διαφορά, η ασφάλεια και οι απειλές για την υγεία που ορίζονται έναντι ενός υποτιθέμενου πολιτισμικά διαφορετικού και ομοιογενή «οικοδεσπότη» πληθυσμού.

Μια άλλη γενική παρατήρηση αφορά την παρουσίαση της εικόνας των μεταναστών και των εθνικών μειονοτήτων στα ΜΜΕ. Υπάρχει μεγάλη έλλειψη ή και παντελής απουσία μειονοτικών φωνών σε σύγκριση με εκείνες των δημόσιων φορέων, το οποίο συμβάλλει στη δημιουργία της εντύπωσης ότι οι μετανάστες είναι ουσιαστικά απαθείς ή θύματα. Η σημασία της ρατσιστικής βίας τείνει να υποβαθμίζεται από τα ΜΜΕ. Αλλά όταν οι δράστες φυλετικής βίας παρουσιάζονται στο πλαίσιο της ειδησεογραφίας, συχνά δαιμονοποιούνται και τοποθετούνται έξω από το κύριο σώμα της κοινωνίας.

Καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων

Το 2000, οι κυβερνήσεις και άλλοι φορείς των κρατών μελών έλαβαν μια σειρά πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων μέσω της νομοθεσίας και άλλων μέτρων.

Νομοθετικές και θεσμικές πρωτοβουλίες κατά των διακρίσεων

Η έγκριση από τα κράτη μέλη των οδηγιών του Συμβουλίου που σχετίζονται με το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ παρέχει ένα πλαίσιο για την ψήφιση νομοθεσίας και τον καθορισμό θεσμικών μηχανισμών αντιμετώπισης των διακρίσεων. Σε μερικά κράτη μέλη αυτό το έργο έχει ξεκινήσει. Στην Ελλάδα, για παράδειγμα, το Κοινοβούλιο συνέστησε ανεξάρτητες διοικητικές αρχές για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου εν γένει και της αρχής της μη διάκρισης ειδικότερα. Στην Ιρλανδία τέθηκε σε ισχύ ο νόμος περί ίσης μεταχείρισης για την προώθηση και την υποστήριξη ζητημάτων ισότητας. Στο Λουξεμβούργο έγιναν αλλαγές στην εντολή της ειδικής

διαρκούς επιτροπής κατά των φυλετικών διακρίσεων, ενώ συστάθηκε και συμβουλευτική επιτροπή δικαιωμάτων του ανθρώπου. Στο Ηνωμένο Βασίλειο ψηφίστηκε ο νόμος περί δικαιωμάτων του ανθρώπου, με τον οποίο εισάγεται η προστασία κατά των διακρίσεων για θρησκευτικούς λόγους. Οι τροποποιήσεις του νόμου περί φυλετικών σχέσεων εισάγουν πλήρως στο πεδίο εφαρμογής του νόμου ένα ευρύτερο φάσμα λειτουργιών των δημόσιων αρχών, όπως η επιβολή του νόμου, και επιβάλλουν στις δημόσιες αρχές το καθήκον να προωθούν τη φυλετική ισότητα.

Η οικουμενική διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του ανθρώπου εφαρμόστηκε πλήρως στην Ιρλανδία, η σύμβαση για τις περιφερειακές γλώσσες επικυρώθηκε στην Αυστρία, και η σύμβαση για τις μειονοτικές γλώσσες στη Σουηδία. Η κυβέρνηση της Δανίας συνέστησε επιτροπή για την εκτίμηση της ανάγκης για ενσωμάτωση διαφόρων συμβάσεων για τα δικαιώματα του ανθρώπου στο εθνικό δίκαιο, ενώ στη Σουηδία ελήφθησαν νομοθετικά μέτρα για τον περιορισμό των δραστηριοτήτων των νεοναζιστικών οργανώσεων.

Πολιτικές για την ένταξη των μεταναστών

Οι ειδικές πολιτικές για την ένταξη των μεταναστών θεωρούνται απαραίτητο βήμα για την υλοποίηση της ισότητας και την παρεμπόδιση των φυλετικών/εθνοτικών διακρίσεων. Σε κράτη μέλη με μακροχρόνια πείρα στην υποδοχή μεταναστών, υπάρχουν πράγματι πολιτικές ένταξης, αλλά ίσως πρέπει να εκσυγχρονιστούν. Το 2000 στο Βέλγιο μια μεταρρύθμιση του κώδικα ιθαγένειας έγινε νόμος με τον οποίο παρέχονται πιο ευέλικτοι όροι για την απόκτηση ιθαγένειας. Στη Γερμανία συστάθηκε μια επιτροπή μετανάστευσης (Zuwanderungskommission) για τον συντονισμό της μετανάστευσης και της ένταξης, ενώ τέθηκε σε ισχύ και το νέο δικαίωμα ιθαγένειας. Επιπλέον, εισήχθησαν βελτιώσεις στις άδειες εργασίας για τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες. Στην Ισπανία, έγιναν τροποποιήσεις στην υφιστάμενη νομοθεσία σχετικά με τις διακρίσεις και τον κοινωνικό αποκλεισμό, με κύριο αντικείμενο τα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα για τους εγκατεστημένους μετανάστες.

Όσον αφορά την αγορά εργασίας, στην Αυστρία, θεσπίστηκαν διάφορα μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί και να προαχθεί η ένταξη των μεταναστών. Ο νέος δανικός νόμος περί ένταξης τροποποιήθηκε με κανόνες για την επανένωση οικογενειών. Το Κοινοβούλιο της Ολλανδίας ψήφισε νόμο για να ενθαρρύνει τους εργοδότες να διαφοροποιήσουν τις προσλήψεις τους. Στην Ισπανία, το δημοτικό συμβούλιο μετανάστευσης της Βαρκελώνης εργάζεται με σκοπό τη χάραξη κατάλληλων πολιτικών για την ένταξη των μεταναστών.

Ενσωματώνοντας το στοιχείο της πολιτισμικής πολυμορφίας στην εργασία

Έχει παρατηρηθεί ότι οι περισσότερες πράξεις διακρίσεων γίνονται στην αγορά εργασίας και στους εργασιακούς χώρους. Παράλληλα, ποικίλοι φορείς λαμβάνουν πολλές πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προώθηση της πολιτισμικής πολυμορφίας στους χώρους εργασίας. Η μελέτη του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για την ορθή πρακτική παρουσιάζει πρωτοβουλίες που απευθύνονται προς τους εργοδότες, τους εργαζομένους και τις μειονότητες.

Τα περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να αναφέρουν προγράμματα με κρατικό συντονισμό για την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη διευκόλυνση της πρόσληψης

μεταναστών στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Η ολλανδική κυβέρνηση, παραδείγματος χάριν, έχει αρχίσει ένα πρόγραμμα δράσης με τις 15 μεγαλύτερες επιχειρήσεις, στο πλαίσιο του οποίου παρέχεται κατάρτιση για διευθυντικά στελέχη. Στο Βέλγιο και στη Σουηδία απονέμονται επιχορηγήσεις ή βραβεία για την πολιτισμική πολυμορφία στον ιδιωτικό τομέα. Στην Πορτογαλία, ένα ειδικό πρόγραμμα πολιτισμικής πολυμορφίας που συνδέεται με τον τομέα της υγείας απεδείχθη επιτυχές. Στη Σουηδία εφαρμόζεται η θετική δράση στις προσλήψεις, ενώ παρέχεται υποστήριξη σε ένα ειδικό πρόγραμμα για την πρόσληψη αλλοδαπών μηχανικών.

Εντούτοις, όταν διευκολύνουν την πρόσληψη για τους μετανάστες, οι εργοδότες προσπαθούν επίσης να ενεργήσουν προληπτικά για να αποτρέψουν τις διαμαρτυρίες της πλειονότητας του πληθυσμού. Για αυτό τον λόγο, απασχολούνται στη Γαλλία ειδικοί διαμεσολαβητές. Στη Σουηδία, ο συνήγορος του πολίτη εκπόνησε ένα εγχειρίδιο ορθής πρακτικής για την προαγωγή της πολιτισμικής πολυμορφίας. Στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχουν εταιρείες που ειδικεύονται στο να πείθουν τις επιχειρήσεις για τα θετικά αποτελέσματα της πολυμορφίας.

Σε μερικά κράτη μέλη, οι ενώσεις των εργοδοτών συσκέπτονται τακτικά για την ανταλλαγή διεθνών εμπειριών πολυμορφίας (Φινλανδία, Σουηδία). Επιπλέον, τα συνδικάτα των εργαζομένων έχουν αναπτύξει προγράμματα για να καταστήσουν τους μετανάστες ελκυστικότερους στους εργοδότες και σε μερικές περιπτώσεις προγραμματίζουν σεμινάρια για την ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τις δυσκολίες και τις λύσεις που αφορούν τις διακρίσεις και τις συγκρούσεις. Οι τράπεζες δεδομένων σχετικά με θέσεις εργασίας και οι τηλεφωνικές γραμμές άμεσης βοήθειας για μετανάστες παρέχονται σε διάφορα κράτη μέλη, όπως στην Ισπανία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Τα μαθήματα κατάρτισης που επιτρέπουν στους μετανάστες να προετοιμαστούν καλύτερα για την αγορά εργασίας είναι ένα άλλο είδος πρωτοβουλίας που εφαρμόζεται στην πράξη. Επιπλέον, τα υπουργεία και οι ειδικευμένοι οργανισμοί προσφέρουν επαγγελματική κατάρτιση για μετανάστες. Στα περισσότερα κράτη μέλη γίνεται ευαισθητοποίηση και παρέχεται διαπολιτισμική κατάρτιση, σε διάφορες μορφές και σε όλα τα επίπεδα, σε ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις.

Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση

Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση θεωρούνται απαραίτητα και βασικά βήματα για την αποφυγή των προκαταλήψεων, των ρατσιστικών διαθέσεων και των διακρίσεων. Προσπάθειες καταβάλλονται σε όλα τα κράτη μέλη, αλλά το κυρίως θέμα ποικίλλει. Το 2000, αναφέρθηκε κατάρτιση στα δικαιώματα του ανθρώπου τόσο για αστυνομικούς (Δανία) όσο και για άλλους επαγγελματίες (Βέλγιο). Μια άλλη προσέγγιση ήταν η κατάρτιση στη διαχείριση της πολυμορφίας για διάφορους επαγγελματίες (Βέλγιο).

Στην Αυστρία παρασχέθηκε ειδική κατάρτιση ευαισθητοποίησης με στόχο την κατανόηση των λόγων για τους οποίους μεταναστεύουν οι άνθρωποι, ενώ στη Γερμανία θεσπίστηκε ημέρα για τη δημοκρατία και την ανεκτικότητα. Το ολοκαύτωμα αναδείχθηκε με διάφορους τρόπους (Αυστρία και Σουηδία). Μια άλλη πτυχή της εκπαίδευσης σε αυτό τον τομέα μπορεί να είναι η ειδική κατάρτιση για παιδιά μεταναστών στη γλώσσα της πλειονότητας (Ελλάδα, Κάτω Χώρες), ή η υποστήριξη των μειονοτήτων στην ανάπτυξη της μητρικής γλώσσας τους (Φινλανδία).

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΈΤΗ

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο χαιρετίζει τις νομοθετικές και θεσμικές πρωτοβουλίες και τις άλλες προσπάθειες που καταβάλλονται στο εσωτερικό των κρατών μελών και από τα ίδια τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και των διακρίσεων.

- Το ίδιο το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο θα συνεχίσει το έργο της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων για τον ρατσισμό, τις φυλετικές διακρίσεις, την ξενοφοβία και τον αντισημιτισμό, ιδίως στους τομείς της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων, της φυλετικής βίας, της απασχόλησης και της εκπαίδευσης μέσω των Εθνικών Φορέων Συνεργασίας του δικτύου RAXEN και μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου.
- Στον τομέα της νομοθεσίας, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο θα ξεκινήσει μια συγκριτική ερευνητική μελέτη για τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που ελήφθησαν το 2000 σχετικά με τον ρατσισμό στα κράτη μέλη. Επιπλέον, θα δημοσιεύσει μια έκθεση όπου θα συγκρίνονται οι εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών με τις οδηγίες του άρθρου 13 που ενέκρινε το Συμβούλιο, και θα παράσχει μια επισκόπηση της νομοθεσίας των κρατών μελών κατά των διακρίσεων για λόγους φυλής ή εθνικότητας και θρησκείας ή πεποιθήσεων.
- Στον τομέα της ένταξης των μεταναστών και των μειονοτήτων, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο θα εξετάσει τις πρωτοβουλίες και τους θεσμικούς μηχανισμούς/την ορθή πρακτική για την ενσωμάτωση των μεταναστών και των εθνικών μειονοτικών ομάδων στα κράτη μέλη.
- Βασιζόμενο στα δεδομένα του δικτύου RAXEN, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο θα διεξαγάγει μια συγκριτική ερευνητική μελέτη με κύριο αντικείμενο την πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης και τις πρακτικές διακρίσεων στον χώρο εργασίας. Μια άλλη πτυχή αφορά τις πρωτοβουλίες για την αποτροπή φαινομένων ρατσισμού και διακρίσεων στους χώρους εργασίας.
- Όσον αφορά τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο θα παρακολουθήσει την εφαρμογή των συστάσεων τόσο του συνεδρίου ευρωπαϊκών ΜΜΕ (το 1999 στην Κολωνία) όσο και του τμήματος ΜΜΕ του ευρωπαϊκού συνεδρίου κατά του ρατσισμού (το 2000 στο Στρασβούργο). Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο θα συνεχίσει τη συνεργασία του με οργανισμούς ΜΜΕ και δίκτυα εθνικών μειονοτήτων και μεταναστών στα κράτη μέλη, και θα διοργανώσει ένα σεμινάριο για τα ΜΜΕ.
- Στον τομέα της εκπαίδευσης και βασιζόμενο πάντα στα δεδομένα του δικτύου RAXEN, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο θα εκπονήσει μια συγκριτική μελέτη. Η μελέτη θα περιλάβει πτυχές που αφορούν τις φυλετικές, εθνικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές διακρίσεις, και θα καλύψει την κατάρτιση στην ευαισθητοποίηση και την επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα της ένταξης και της πολυμορφίας.

ΚΥΡΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑ ΤΟ 2000

RAXEN

Ένα από τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου είναι να αναπτύξει και να συντονίσει το ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης για τον ρατσισμό και την ξενοφοβία (RAXEN). Το δίκτυο πληροφόρησης θα αποτελείται από εθνικούς φορείς συνεργασίας, ένα σε κάθε κράτος μέλος. Οι εθνικοί φορείς συνεργασίας είναι τα σημεία εισόδου για το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων.

Το 2000, κατόπιν πανευρωπαϊκού διαγωνισμού, συστάθηκαν εθνικοί φορείς συνεργασίας του RAXEN σε επτά κράτη μέλη (Αυστρία, Φινλανδία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Κάτω Χώρες και Ηνωμένο Βασίλειο).

Οι εθνικοί φορείς συνεργασίας εκπόνησαν το 2000 μια μελέτη που ονομάστηκε «άσκηση χαρτογράφησης», με την οποία παρέχονται πληροφορίες για οργανώσεις που ασχολούνται με αυτό τον τομέα και για τις δραστηριότητές τους κατά την τελευταία πενταετία. Τα αποτελέσματα της μελέτης διατέθηκαν στον δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου (<http://www.eumc.eu.int>). Το 2000 το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο προέβη και σε δεύτερη προκήρυξη διαγωνισμού για την ίδρυση εθνικών εστιακών σημείων σε όλα τα κράτη μέλη.

Το 2000 συγκροτήθηκε ένα ερευνητικό δίκτυο για την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου πριν από τη σύσταση του δικτύου RAXEN. Το δίκτυο αυτό ονομάστηκε «δίκτυο άμεσης απόκρισης και αξιολόγησης» (Ragen). Οι εμπειρογνώμονες του Ragen επιλέχθηκαν με διαδικασία πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών. Οι συμμετέχοντες στο δίκτυο Ragen προμήθευσαν το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο με πληροφορίες για ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων, σχετικό με την επαγγελματική πείρα που απέκτησαν στις χώρες τους ως επιστήμονες και ως εμπειρογνώμονες.

Εθνικές και ευρωπαϊκές στρογγυλές τράπεζες

Οι στρογγυλές τράπεζες για το ρατσισμό και την ξενοφοβία φέρνουν σε επαφή τους βασικούς παράγοντες στον τομέα: κοινωνικούς εταίρους, ερευνητές, δημόσιες αρχές, ΜΚΟ και άλλους που ασχολούνται με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Βασικό καθήκον του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου αποτελεί η διευκόλυνση και η παρότρυνση για διοργάνωση τακτικών συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης στα κράτη μέλη. Το 2000 πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις στρογγυλής τραπέζης σε επτά κράτη μέλη: Αυστρία, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Πορτογαλία και Ηνωμένο Βασίλειο. Συζητήθηκαν διάφορα ζητήματα: εθνική εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ για τα μέτρα κατά των διακρίσεων, πρότυπα ένταξης, ορθή πρακτική στον τομέα της εκπαίδευσης, συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο και ανάπτυξη του δικτύου RAXEN.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο οργάνωσε και φιλοξένησε το πρώτο ευρωπαϊκό συνέδριο στρογγυλής τραπέζης τον Ιούνιο του 2000, στη Βιέννη. Σε αυτή τη συνάντηση προσδιορίστηκαν τα βασικά ζητήματα για την ενίσχυση του δικτύου των συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης στα κράτη μέλη και για την πορεία προς μια κοινή προσέγγιση, ιδιαίτερα σε σχέση με τις νέες οδηγίες της ΕΚ.

Ερευνητικά προγράμματα του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου

Εκτός από τη δικτύωση και τη συλλογή δεδομένων, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο έχει επιφορτιστεί και με την ανάλυση των φαινομένων και των εκδηλώσεων ρατσισμού, ξενοφοβίας και αντισημιτισμού. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο αναθέτει την εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων. Το 2000 συνεχίζονταν συνολικά έντεκα ερευνητικά προγράμματα. Τα περισσότερα από αυτά θα ολοκληρωθούν και θα δημοσιευθούν το 2001.

Στατιστικές για τη ρατσιστική βία και τα συναφή εγκλήματα, με στόχο τον προσδιορισμό των κριτηρίων και του χρησιμοποιούμενου ορισμού για τη μέτρηση της ρατσιστικής βίας στα κράτη μέλη, την περιγραφή της κατάστασης στα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1995-2000, και τη διατύπωση συστάσεων για τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των δεδομένων.

Η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των μεταναστών και των μειονοτήτων, με στόχο να περιγραφεί η κατάσταση του πληθυσμού στα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1995-2000 όσον αφορά την αγορά εργασίας, τη στέγαση, την εκπαίδευση και την υγεία, και με βάση αυτά να συγκριθεί η πλειονότητα του πληθυσμού με τους μετανάστες και τις μειονοτικές ομάδες.

Ρατσισμός και πολυμορφία στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, με στόχο να περιγραφεί το είδος της έρευνας μέσω μαζικής επικοινωνίας που έχει διεξαχθεί στα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1995-2000.

Ενσωμάτωση του στοιχείου της πολιτισμικής πολυμορφίας στην εργασία, με στόχο τον προσδιορισμό και την περιγραφή των πρωτοβουλιών για την προαγωγή της πολιτισμικής πολυμορφίας στην εργασία στα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1995-2000.

Στάσεις του κυρίως πληθυσμού έναντι των μεταναστών και των μειονοτήτων, με στόχο να μετρηθούν οι στάσεις του κυρίως πληθυσμού στα κράτη μέλη, και να συγκριθούν και αναλυθούν οι διαφορές και οι ομοιότητες με τα ευρήματα του 1997.

Νομοθεσία κατά των διακρίσεων, με στόχο να συγκριθούν οι υφιστάμενες εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών με τις οδηγίες του Συμβουλίου σχετικά με το Άρθρο 13.

Χάρτα των πολιτικών κομμάτων για μια μη ρατσιστική κοινωνία, με στόχο την παρακολούθηση της εφαρμογής της χάρτας, η οποία υπογράφηκε από τα πολιτικά κόμματα των κρατών μελών, και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών.

Διαπολιτισμική εκπαίδευση, με στόχο την παρουσίαση μιας επισκόπησης των πρωτοβουλιών στον τομέα της διαπολιτισμικής κατάρτισης στα κράτη μέλη, και την εκπόνηση ενός οδηγού αναφοράς για την πρόσβαση των διδασκόντων και του κοινού στο διαθέσιμο υλικό και στις σχετικές ιστοσελίδες.

Ισλαμικές κοινότητες, με στόχο τον προσδιορισμό, τη συλλογή και τη σύγκριση προσεγγίσεων των δημοτικών αρχών στον τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων για θρησκευτικούς λόγους σε πέντε πόλεις στα κράτη μέλη

(ΑΑρχους-Δανία, Μπράντφορντ-Ηνωμένο Βασίλειο, Μάνχαϊμ-Γερμανία, Ρότερνταμ-Κάτω Χώρες, και Τουρίνο-Ιταλία).

Ρομά - γυναίκες και υγεία, με στόχο την παρακολούθηση στοιχείων της έκθεσης του Γραφείου του Υπατου Αρμοστή του ΟΑΣΕ για τις Εθνικές Μειονότητες με θέμα τις γυναίκες Ρομά και την πρόσβαση στη δημόσια υγειονομική περίθαλψη στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις υποψήφιες για ένταξη χώρες. Το πρόγραμμα διεξάγεται σε συνεργασία με τον ΟΑΣΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI).

Ρατσισμός στο ποδόσφαιρο μέσω Διαδικτύου, με στόχο να μελετηθεί ο βαθμός στον οποίο χρησιμοποιείται το Διαδίκτυο για τη διάδοση ρατσιστικού και ξενοφοβικού υλικού μέσω ιστοσελίδων σχετικών με το ποδόσφαιρο. Η μελέτη διεξάγεται σε συνεργασία με τον ιταλικό οργανισμό Unione Italian Sport Per Tutti και την ERIN, μια Διαδικτυακή εταιρεία του Λουξεμβούργου.

Πληροφορίες και δημόσιες σχέσεις

Το γενικό ενδιαφέρον των ΜΜΕ για το έργο και τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου ήταν μεγάλο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Συνολικά, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο εμφανίστηκε σε περίπου 100 συνεντεύξεις σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς σε όλη την Ευρώπη. Επιπλέον, δημοσιεύθηκαν περισσότερα από 1.500 άρθρα για το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο και τις δραστηριότητές του σε εφημερίδες, περιοδικά και ενημερωτικά δελτία, κυρίως στα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά εκδηλώθηκε ενδιαφέρον και από άλλα μέρη του κόσμου, μέχρι και από τη μακρινή Ιαπωνία.

Δύο σημαντικές συνεντεύξεις Τύπου κάλυψαν τα επίσημα εγκαίνια του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και την παρουσίαση της ετήσιας έκθεσής του για το 1999. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο εξέδωσε 21 δελτία Τύπου κατά τη διάρκεια του έτους. Αυτά περιείχαν κατά κύριο λόγο πληροφορίες για τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του έργου του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και ανέδειξαν την ανάγκη για επαγρύπνηση και ανεκτικότητα στην Ευρώπη όσον αφορά τα ζητήματα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο επεδίωξε να είναι παρόν ως ενεργός εταίρος ή συμμετέχον μέλος σε διάφορα σχετικά συνέδρια με θέμα τον ρατσισμό και την ξενοφοβία. Για να αναφερθούν μερικά παραδείγματα, εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου παρακολούθησαν το ευρωπαϊκό φόρουμ ΜΜΕ με θέμα «Τα ΜΜΕ και η ακροδεξιά» τον Μάιο στις Βρυξέλλες, το σεμινάριο του Prix Europa Iris 2000 με θέμα «Πολυ-διάστατο βλέμμα στην τηλεόραση» τον Οκτώβριο στο Βερολίνο, το ευρωπαϊκό συνέδριο κατά του ρατσισμού τον Οκτώβριο στο Στρασβούργο, το συνέδριο ΜΜΕ Civis Europe τον Νοέμβριο στις Βρυξέλλες, καθώς και εκδηλώσεις και συνέδρια που διοργανώθηκαν από την πορτογαλική και τη γαλλική προεδρία κατά τη διάρκεια του 2000.

Συνεργασία με θεσμικά όργανα της ΕΕ και διεθνείς οργανισμούς

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο έχει αναπτύξει τις σχέσεις του με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, και ιδίως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο στόχος είναι να αναζητηθούν τρόποι ενίσχυσης

και εποικοδομητικής συνέχισης των πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και του αντισημιτισμού.

Ευρωπαϊκά ιδιωτικά ιδρύματα

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο έχει ένα κοινό πρόγραμμα με το Κέντρο Ευρωπαϊκών Ιδρυμάτων με θέμα «Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας: οδηγός δραστηριοτήτων των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων». Το 2000 ολοκληρώθηκε και δημοσιεύθηκε ένας οδηγός τομέων ειδίκευσης του κάθε ιδρύματος. Ο οδηγός παρέχει ακριβείς πληροφορίες για το τρέχον έργο των ιδιωτικών ιδρυμάτων στον τομέα του αντιρατσιστικού αγώνα και της πολιτισμικής πολυμορφίας.

Παγκόσμια διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών κατά του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξενοφοβίας και της συναφούς μισαλλοδοξίας

Στην ευρωπαϊκή προπαρασκευαστική διάσκεψη, η οποία διεξήχθη στο Στρασβούργο τον Οκτώβριο του 2000 ενόψει της παγκόσμιας διάσκεψης, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο διαδραμάτισε εξέχοντα ρόλο.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο εκπόνησε έγγραφα θέσεων για κάθε μία από τις τέσσερις ομάδες εργασίας (νομοθεσία, πολιτική και πρακτικές, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση/επικοινωνία και ΜΜΕ). Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο συμμετείχε στην προπαρασκευαστική συνεδρίαση για την παγκόσμια διάσκεψη στη Γενεύη.

Τα επίσημα εγκαίνια

Τα επίσημα εγκαίνια του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου πραγματοποιήθηκαν στις 7-8 Απριλίου 2000, στο συνεδριακό κέντρο Hofburg στη Βιέννη. Περιλάμβαναν την τελετή εγκαινίων, η οποία μεταδόθηκε ζωντανά στην αυστριακή τηλεόραση, το Φόρουμ της Βιέννης (ένα συνέδριο για την πολιτική και τον ρατσισμό) και μια συνέντευξη Τύπου.

Η έκθεση των «τριών σοφών»

Όταν σχηματίστηκε η νέα κυβέρνηση της Αυστρίας το Φεβρουάριο του 2000, τα υπόλοιπα 14 κράτη μέλη της ΕΕ αποφάσισαν να επιβάλουν στην Αυστρία ειδικά διμερή μέτρα. Τον Ιούνιο, τα 14 κράτη μέλη αποφάσισαν, μέσω της πορτογαλικής προεδρίας, να ζητήσουν από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου να διορίσει επιτροπή «σοφών» για τη σύνταξη έκθεσης σχετικά με την «Προσήλωση της αυστριακής κυβέρνησης στις κοινές ευρωπαϊκές αξίες».

Η τελική έκθεση παραδόθηκε στη γαλλική προεδρία σε συνεδρίαση στο Παρίσι στις 8 Σεπτεμβρίου, και στην παράγραφο των συμπερασμάτων η επιτροπή συνιστούσε την ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου. Η έκθεση συνιστούσε την ανάκληση εκ μέρους των 14 χωρών της ΕΕ των διμερών μέτρων που είχαν επιβληθεί στην Αυστρία, το οποίο και έγινε έπειτα από διαβουλεύσεις μεταξύ των αρχηγών των κυβερνήσεων στις 12 Σεπτεμβρίου 2000.

ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Εκδόσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου

- **Situation of Islamic Communities in five European Cities** - Έκθεση με παραδείγματα τοπικών πρωτοβουλιών. (EN, 2001)
- **Funding Minorities and Multiculturalism in Europe**: Δραστηριότητες χορηγών κατά του ρατσισμού και για την ισότητα στην πολυμορφία - Ευρετήριο καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. (EN, 2001)
- **Attitudes towards minority groups in Europe** - Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου με ανάλυση και τεχνική έκθεση. (EN, 2001)
- **Annual Report 1999** - (EN, FR και DE, 2000)
- **Περίληψη της ετήσιας έκθεσης 1999** - (σε όλες τις γλώσσες)
- **Vienna Forum** - Βιβλίο με τους λόγους και τις ομιλίες που εκφωνήθηκαν στα επίσημα εγκαίνια του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και στο συνέδριο για το Φόρουμ της Βιέννης (EN, 2000)
- **Στο χέρι σας είναι να κάνετε κάτι** - για να προάγετε την αμοιβαία κατανόηση κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και του αντισημιτισμού. (EN, FR και DE, 1998)
- **Cultural Diversity against Racism** - πρακτικά του ευρωπαϊκού συνεδρίου MME της Κολονίας (EN και DE, 1999)
- **Annual Report 1998 Part 1** - Το ανθρώπινο πρόσωπο της Ευρώπης: Οι δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου. (EN, FR και DE, 1999)
- **Annual Report 1998 Part 2** - Κοιτάζοντας κατάματα την πραγματικότητα: Η κατάσταση στα κράτη μέλη. (EN, FR και DE, 1999)
- **Περίληψη της ετήσιας έκθεσης 1998** (σε όλες τις γλώσσες)
- **Equal Voices** - ενημερωτικό δελτίο του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου (EN σε έντυπη μορφή, FR και DE στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου)
- **EUMC-News-Letter** - ενημερωτικό δελτίο του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου (EN)
- **General Information** - Φυλλάδιο (EN, FR και DE)

Επικοινωνία στο Διαδίκτυο

Το Διαδίκτυο παρέχει απευθείας πρόσβαση στα νέα και στις πληροφορίες του EUMC καθ' όλο το 24ωρο. Ο αριθμός των επισκεπτών αυξήθηκε με ταχύ ρυθμό κατά το 2000, και ιδίως μετά τα επίσημα εγκαίνια του EUMC τον Απρίλιο. Συνολικά καταγράφηκαν περισσότερες από 1,1 εκατομμύριο επισκέψεις στην ιστοθέση του EUMC.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο αναμένει αύξηση στη χρήση της ιστοσελίδας και κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2001 θα ανοίξει μια νέα εύχρηστη και αναδιαρθρωμένη ιστοσελίδα, η οποία θα παρέχει πρόσβαση σε βασικά θέματα όπως νέα του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου, προγράμματα, έρευνα, νομοθεσία, ορθή πρακτική και τρέχουσες εξελίξεις στα 15 κράτη μέλη της ΕΕ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις για τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και τον ετήσιο προϋπολογισμό του. Είναι επίσης υπεύθυνο για τη διάδοση της ετήσιας έκθεσης καθώς και των συμπερασμάτων και των ειδικευμένων γνωμοδοτήσεων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από 18 μέλη, τα οποία είναι ανεξάρτητες προσωπικότητες που διορίζονται από κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και έναν εκπρόσωπο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, από το Συμβούλιο της Ευρώπης και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για κάθε μέλος υπάρχει ένα αναπληρωματικό μέλος που διορίζεται με παρόμοιο τρόπο. Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου κατά το 2000 ήταν η εξής:

	ΜΕΛΟΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
Αυστρία	Anton Pelinka/ Stefan Karner	Stefan Karner/Peter Scheer
Βέλγιο	Johan Leman	Jean Cornil
Γαλλία	Jean Kahn	Martine Valdes-Boulouque
Γερμανία	Uta Würfel	Barbara John
Δανία	Ole Espersen	Morten Kjaerum
Ελλάδα	Πέτρος Στάγκος	Περικλής Πάγκαλος
Ηνωμένο Βασίλειο	Robert Purkiss	David Weaver
Ιρλανδία	Mervyn Taylor	Mary Flaherty
Ισπανία	Juan de Dios Ramirez-Heredia	Joaquin Alvarez de Toledo
Ιταλία	Francesco Margiotta Broglio	Diego Ungaro
Κάτω Χώρες	Ed van Thijn	Paul B. Cliteur
Λουξεμβούργο	Nic Klecker	Edouard Wolter
Πορτογαλία	Pedro Bacelar de Vasconcelos	Esmeraldo de Azevedo
Σουηδία	Stéphane Bruchfeld	Lena Berggren
Φινλανδία	Kaarina Suonio	Tom Sandlund
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	William Duncan	Jürgen Micksch
Συμβούλιο της Ευρώπης	Joseph Voyame	Jenö Kaltenbach
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Odile Quintin	Adam Tyson

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής και μπορεί να παραταθεί μία ακόμη φορά. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές ετησίως. Κάθε μέλος έχει μία ψήφο. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία δύο τρίτων.

Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από πέντε μέλη. Πρόεδρος: Jean Kahn, αντιπρόεδρος: Bob Purkiss, μέλος εκλεγμένο από το διοικητικό συμβούλιο: Anton Pelinka, μέλος διορισμένο από το Συμβούλιο της Ευρώπης: Joseph Voyame, εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Odile Quintin.

EUMC

Rahlgasse 3, A-1060 Vienna

Tel: + 43 1 / 580 30 - 0

Fax: + 43 1 / 580 30 - 93

E-mail: information@eumc.eu.int

Internet: <http://eumc.eu.int>